

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Rimaszombat háztartása.

A mai nehéz életviszonyok között nincsen egyetlen állam, alig van város, község, avagy család, a mely ne érezné a minden oldalról li-
dereznyomásként valamennyiünkre nehezedő köz-
gazdasági állapotoknak már-már elviselhetlenné
vált súlyos terheit.

Jogos panaszoktól visszhangzanak úgy az
egyszerű kunyhók, valamint a fényes paloták ter-
mei egyiránt.

Az ország adófizető lakosságának majdnem
minden rétegében általános a nagy elégedetlen-
ség; — sok helyütt az elszegényedés, az elpusz-
tulás és a tönkrejutás. — imitt-amott pedig az
inség és a nyomor is felütötte már ijesztő fejét.

Kétségbe vagyunk esve a jövő felett! . . .

Ugyan honnan és miért van közgazdasági
állapotainknak ilyen szomorú, ilyen kétségbeesítő
képe? . . .

Az önző önérdék szolgálatából, a közügyek-
kel való nemtörődömségből, a tájékozatlan tapo-
gatódzások s legkiváltkép pedig a tervekkel
oktalan és könnyelmű gazdálkodások miatt.

Vajjon nyert-e valaha hadvezér előre ki-
eszelt és megállapított haditerv nélkül győzedel-
mes csatát? Alkotott-e iparos szakszerű munka-
terv nélkül versenyképes mesterműveket? Mu-
tathat-e fel kereskedő számadatokon alapuló és
jól megfontolt üzleti-terv nélkül sikeres üzleti
mérleget? Avagy jutott-e valaha gazdálkodó em-
ber minden oldalról jó előre meghányt-vetett
gazdasági üzletterv nélkül vagyoni boldogulás-
hoz? anyagi jóléthez? . . .

Soha! . . .

Az ország minden rendű és rangú commu-
nitásának jóléte és boldogulása tehát csakis az
illető község, avagy város tényleges anyagi álla-
potának megfelelő s minden legkisebb részletében
jó előre kibécsélt „háztartási munkatervé“-től
függ, — melynek szigorú betartása — és ke-

resztülvitele biztosítja az illető város vagy köz-
ség egészséges irányú fejlődését.

Erősen megvagyunk győződve arról, hogy
Rimaszombat város ifjú és munkabíró polgár-
mestere, midőn a polgárság közbizalma folytan-
e város élére állított, nyomban elkészíté ma-
gának azon „háztartási munkaprogramot“, a
melynek alapján óhajta a jövőben Rimaszombat
városát kormányozni és annak fejlődését helye-
sen irányítani.

Készséggel feltételezzük róla azt is, hogy
ezen új irányt felölelő munkatervét megbeszélte,
megvitatta tisztviselői táborkarával is, hogy az,
úgy teljes egészében, valamint részleteiben is
kiállhassa a nyilvánosság előtt a kritikát.

Szab. Rimaszombat rendezett tanácsú város
1903-ik évre előirányzott s kiváló nagy gondnal
és fáradsággal egybeállított évi költségvetése el-
készült, mely 194855 korona 11 fillért kitevő
szükségleti-, 154144 korona 26 fillér fedezeti
végösszeggel — és így 40710 korona 85 fillér fe-
dezeti hiánnyal zárul; — s ezen fedezeti ösz-
szeg a 89427 korona 19 fillér egyenes állami
adó után kivetendő 45% községi pótdadó- és a
6155 korona 59 fillér egyenes állami földadó
után beszedendő 14%-os községi pótdadóból nyerne
fedezetet.

Szerkesztőségünknek is megküldött az
1903-ik évre előirányzott költségvetés, hogy az
a városi érdeklődő nagy közönséggel megismer-
tessük és nyilvános megbírálsunk tárgyává te-
gyük.

Ime előttünk fekszik tehát Rimaszombat r.
t. város egy évi munkaprogramja, melyre nézve
kötelességünknek ismerjük észrevételeinket szí-
gorú tárgyilagossággal a következőkben felsor-
olni:

Az 1903. évi költségvetés „Szükség-
let“-i rovata, a közgyűlésileg megállapított 1902.
évi költségvetés szükségletehez képest 20440

izüen kacagott, mikor a macska nagy ijedelmében vil-
lámgyorsan szaladt fel a palánkra.

Most is táncolva, dalolva megy keresztül a Perez
uram udvarán. — Erre közelébb kimenni a Jánosi-ut-
czára, mintha körül kerülne a patak partján. — Perez
János uram meg is botránkozik a nagy vigasság fölött.

— No itt ugrál megint az a Szóll Panna. Bizo-
nyosan vizért megy annak a vén szárnak. Az is nem
tudja meginni a Rima vizét. Neki csurgóvíz kell. Azért,
hogy czehmester, már nem tud úgy élni, mint más
becsületes ember.

Nehogy pedig valaki Perez Jánost olyan hirtelen
haragu embernek tartsa, a ki ilyen csekélységen anyira
felháborodik, hogy leszamarazza a saját czehmesterét,
meg fogom magyarázni az ő kifakadásának valódi okát.
Ugy van a dolog . . . hogy is csak? Nagyon elül
kell ezt elkezdni.

Hát Perez János uramnak, a ki szintén timár
mester, van egy legénye Balázs András és van egy
leánya Juliska.

Ez a Balázs András igen tisztességes, becsületes,
józan fiatal ember, a kit épen holnap vesznek fel a
czehbbe, hogy azután, mint a maga embere folytassa a
mesterséget, Juliska leányzó pedig egy derék szemrevaló
hajadon, a ki bizony már túl van a husz esztendő és
ideje volna, hogy férjhez menjen.

Már most a napnál is világosabb Perez János
uram számítása. Mivel Juliska úgy sem idegenkedik az
Andris legénytől, legyen belőlük egy pár. Ő szívesen
rájuk adja apai áldását.

Ez a számítás világos, de a kit legjobban érdekelt a
dolog, Balázs András, belebolondult ebbe a bolondos Szij-
jártó Erzsiébe. Nem akarta elérteni sem a Perez uram
czelelgatásait, sem a Juliska leányasszony kedveskedéseit,
pedig a multkor is olyan káposztás galuskát főzött neki
vacsorára, hogy megnyalhatná utánna az ujját is. Mindig
többet járogatott a szomszédba Szijjártóékhoz. Beszélük
már, meg is kérte a leányt, sőt Káposztás Andrásné
váltig állitgatja, hogy az öreg Szijjártó oda is igézte neki.

Ez a magyarázatja a Perez János uram kifakadá-
sának és ezért nézett az ablakból olyan haragosan Erzsié
után, míg csak végig nem táncolt az udvaron és a kis
rácson kapun ki nem fordult az utcára.

korona 18 fillér emelkedést mutat, mely külön-
bözlet legnagyobbbrészt az állami adók emelkedése,
a jobb világítás és a községi épületek javítására
fordítandó befektetések, a rendőrségnek és tűz-
oltóknak téli ruhával való ellátása, a nagyobb
mennységű tűzifa vágatási, téglaegetési és azok-
nak befúvaroztatási költségeiből; továbbá a rend-
kívüli kiadások tételénél: az agyagipariskola; a
vásártér, a csurgói-hid és a „Tompá-tér“ rende-
zése, a Rima szabályozás és a Dusa-várgedei vi-
czinális út fenntartási költségei, a pénzügyigaz-
gatósági és a babaképző-intézet épületeire fordí-
tandó beruházások, nagy hazánkfa Kossuth La-
jos festett arczképének megszerzése, a vásárjog
bérlőjének biróilag visszafizetni ítélt községi pót-
adó összege és a fellebbezés alatt lévő, de eddig
a város terhére rótt adóleszámolási költségekből
állott elő.

A felsorolt egyes tételek számadásaiból te-
hát világosan kitűnik, hogy az 1903. évi költ-
ségelőirányzat szükségletének 20440 korona 18
fillérrel való emelkedése teljesen reális és indo-
kolt; — mert az, részint a szükséges beruházá-
sok és a város viszonyaiban bekövetkezett újítá-
sok és változások, részint pedig azon kötelezett-
ségek rónak a város terhére, melyek törvényes
intézkedéseken alapulnak.

A költségvetés fedezeti rovatának végösszege,
az 1902-ik évvel szemben, előnyösen kedvező
és eredményes képet tár elénk, a mennyiben a
két év „fedezeti rovat“ végösszegének különbö-
zete, az 1903-ik év javára 15326 korona 93
fillérnyi összeget mutat ki, a mi eléggé fényesen
dokumentálja, hogy Rimaszombat város polgár-
mestere és tisztviselői kara, az adott viszonyok
számbavételével és legjobb tehetsége szerint igye-
kezett a város jövedelmi forrásait fokozni.

Örömmel kell elismernünk azt is, hogy a
város előjárósága ott, a hol az egyes szükségleti
tételek megengedték a takarékoskodást, mindenütt

Az utcán mégis abbahagyta a táncolást és ment
szépen, illedelmesen a csurgó felé.

A csurgónál csak egy leányt talált, Csapó Terit.
De ennek az egynek jobban megörült, mintha más hat
leányt talált volna ott, mert Csapó Teri volt a legked-
vesebb barátja. Éppen olyan szeles, jókedvű, szép kis
leány, mint ő.

Teri vizet merített. Erzsié rákiáltott hátulról, hogy
„huh“. Ijedtében majd beejtette korsóját a vízbe, de
azért nem haragudott egy cseppet sem, mikor hátrafor-
dulva Erzsiéket látta maga előtt.

— Hát te hol jársz erre, te menyasszony! Ezer
esztendeje, hogy nem láttalak!

— Mit beszélsz te, micsoda menyasszony?

— No igen, ne tetsd magad, mintha az egészből
nem tudnál semmit, hát a Balázs Andris menyasszonya.

— En? ki mondta azt neked?

— Hát beszélük mindentelő az egész városban,
hogy Balázs Andris megkért az édes apától és az édes
oda is igért neki.

— Ugyan, hogy hihetél már el ilyen bolondságo-
kat. — Hogy én férjhez menjek? De már azt nem te-
szem. Gyerek vagyok én még ahhoz, nagy gyerek. Hi-
szen az édes apám is mindig azért szid, hogy olyan
nagy gyerek vagyok. — Hogy én férjhez megyek, de
ugyan ki találta ki ezt a bolondságot?

— En épen tegnap hallottam Perez Julistól, mi-
kor Turócinott voltam.

— A bizony te, az lehet, hogy Perez Julis eresz-
tette ezt a pletykát világgá. Mikor nálunk volt Balázs
Andris, sokszor láttam, hogy átkukuskált a palánkon.
Tán bizony félti tőlem a legényüket? — No nem mon-
dom, van is rajta mit félteni, mert Andris szemrevaló,
derék legény.

Azután én is úgy tettem. — mikor észrevettem,
hogy leselkedik ránk, virágot adtam Andrisnak, azután
mikor a kalapjához tűzte és egy nagyot sóhajtott, meg-
kérdeztem, hogy miért sóhajtott olyan nagyot, talán sze-
relmes. Jaj, ha láttad volna, hogy elvörösödött dühében
Perez Julis, de Andris is elpirult és nem tudott egy szót
se szólni. Olyan furcsa volt az a hatalmas nagy ember,
mikor elpirulva egy szót sem tudott szólni. El is kezd-

TÁRCZA.

A vasas németek.

Irta: TERHES SAMU.

I.

Ugy hat óra tájban nemes Szijjártó András timár
mester uram a Rima partján abbahagyta a nyers bőr-
vakarást és bekiáltott a háza ablakán:

— Erzsú, eredj el vizért, mindjárt itt van a va-
csora ideje.

Erzsike, a nemes Szijjártó András uram egyetlen
leánya, magára kapta a cifra kendőjét, — a mit a ta-
vaszi vásárkor vett az édes apja, — karjára akasztotta
a kis mázos korsót és elindult vizért a csurgóra.

Szijjártó András uramnak egyetlen fényűzése volt,
hogy csurgó-vizet ivott, nem úgy mint a többi timár-
mesteremberek, akik beérték a jó becsületes Rimavizzel,
— már tudniillik, mikor borra nem adódott alkalom.

Erzsikének naponként kétszer kellett elmenni vizért
a Csurgóra, amit ő egy cseppet sem talált kellemetlen-
nek, mert ott mindig összetalálkozott a többi lányokkal
és kedvére kidiskurálhatta magát.

Ez is volt tán Erzsikének az egyedüli mulatsága.
Mert bizony szegénynek nagyon sok dolga volt otthon,
nem igen jutott ideje más szórakozásra. Mióta az édes
anyja meghalt, ő vezette az egész háztartást. Pedig a
derék asszony — Isten nyugasztalja — már két eszten-
deje, hogy elköltözött ez árnyékvilágból. Erzsike ekkor
még csak 14 éves volt. De hát már kis gyerek korától
hozzá volt szoktatva a munkához. Hamar beletalálta ma-
gát a gazdasszony szerepébe. Szijjártó András uramnak
soha sem volt alkalma panaszkodni, hogy kozmás az
étel, vagy hogy nincs pont 12 órára készen az ebéd.

Csak a miatt szidta mindig a lányát, hogy nem
tud megkomolyodni. Hiszen innektova főkött alá kerül
és mégis mindig olyan, mint egy vásott kőlyök.

Valósággal igaz, hogy Erzsike rá is szolgált sok-
szor erre a szidásra. Könnyebb volt a lelkének, ha a
Jancsi inasnak bekormozhatta az orrát, vagy hólyagot
köthetett a Perez uram macskájának a farkára és jó-

lejobb is szállította az illető tételek összegét, míg a hol a város érdeke az emelést követelte meg, ott nem riadt vissza a szükséges áldozatok meghozatalától sem.

Bölesen cselekedett!... így követeli azt Rimaszombati város fejlődésének érdeke és jövője!!...

Szép!... Szép!!... mondják erre a város adófizető polgárai közül számosan; de mi meg nem igen vagyunk ám a költségelőirányzattal megelégedve, mert a községi pótdadó fokmérője 42%-ról 45%-ra emelkedett fel!... a mi nekünk nagyon fájdalmasan esik.

Elégedetlen polgártársainknak vigasztalásul ez alkalommal csak annyit válaszolhatunk: „*Hogy mi bízunk egy szebb, egy jobb jövőben, melynek már is elérkezett derengő hajnala!*“ S adja Isten, hogy minél előbb ki is virradjon egészen és mi mindannyian megelégedetten sütkérezhessünk majd a delelő nap fényt és melegséget árasztó özőnében.

Mindezek után pedig arra kérjük polgártársainkat: fel a vállvetett munkára egy szívvel-lélekkel!... s igyekezzék ki-ki legjobb lehetőség szerint Rimaszombati város adóképeségének emelése érdekében minden téren közremunkálni, mert ütött a napnak 24-ik órája!... Most már nemcsak akarnunk, hanem cselekednünk is kell!... Előre!!...
Egy városi képviselő.

Bányászok és kohászok közgyűlése.

Az orsz. magyar bányászati és kohászati egyesület borsod-gömöri osztályának Rozsnyón tartott közgyűlésén a Hönsch Ede elnök és Lázár Zoltán alelnök akadályoztatása folytán Czerminger Alfréd elnökölt. Polák Károly titkár előterjesztette jelentését s előadta, hogy végigtekintve az osztály három évi működésén, megnyugvással mondható, hogy a kitűzött célnak megfelelően dolgoztak.

„Gyűléseink, tekintettel arra, hogy két megyének néha legtávolabbi helyein laknak tagtársaink, elég látogatottak voltak, azokon élénk érdeklődés mellett tanácskoztunk s míg magunk közt a mindenkor barátságos együttműködés alapját képező belső kapcsolat létesítettük, addig kifelé az osztály tekintélyét emeltük. Azután sorra letárgyalta a három év alatti eseményeket, így az osztály állásfoglalását a köszönetkérdésben, a székhely áthelyezése ügyében stb., továbbá előadta a monographia és az alkotandó ásvány-múzeum ügyében eddig történeteket. Jelenti, hogy az osztály tagjainak sorába 12 új tag lépett be, el távozott 4, elhalt 4, a szaporodás tehát 4, s van összesen 86 tag. Tartatott 5 rendes, 2 rendkívüli és 4 választmányi ülés. Kérte jelentésének tudomásul vételét, s azon óhajával fejezte azt be, hogy osztályunk tagjai továbbra is, a mennyire csak lehet, intenzívebb érdeklődést tanúsítsanak ügyeink iránt.“

A titkári jelentés helyesítőleg tudomásul vétetett, a közgyűlés azután tudomásul vette Eisele Gusztávnak a monographia ügyében tett jelentését, örvendetes hírül szolgált, hogy gróf Andrassy Dénes a Rozsnyón alakítandó ásványgyűjtemény megteremtésére a már adományozott 2400 koronához még 8000 koronát volt kegyes adományozni, egy bányászati és kohászati múzeum létesítése véglegesen elhatározottat s a választmány által az ez ügyben kiküldött bizottság választása jóváhagyatott. A közgyűlés Soltz Vilmos síremlékére 100 koronát ad, továbbá elhatározza, hogy Cséti Ottó akadémiai tanár nyugdíjba vonulása alkalmából üdvözlő. Ezután következett a Borsod- és Gömörvármegyére vonatkozó monographia ügyében kiküldött bizottság gyűléséről felvett jegyzőkönyv felolvasása, mely tájékoztatja a közgyűlést

az eddigi munkálatok eredményéről, így különösen jeleztetik, hogy a mű a gömöri bányászati részére vonatkozólag a földrajzi, vizrajzi, közlekedési utak czimű része készen van, az adatok össze vannak gyűjtve a bányászati és erdészet történetére vonatkozólag, a fennálló bánya és vasművelő társulatok történetéhez és bányatechnikai leírásához szintén számos adat van meg s egy kis részének beszerzése szükséges már csak, igen érdekes adatok lettek gyűjtve különösen Rádován a Silberzech nevű dűlőben létezett ezüst és rézbányákról, valamint a Gorovba vezető régi útról, melyen a terményeket a Szepességre s onnan Lengyelországba szállították. A néprajzi részt, egészségügyi és népoktatási részt Klein Samu, Csók György, Komoróczy Miklós és dr. Kresz Gyula fogják megírni. Előadó Eisele Gusztáv, a monographia szerkesztője kijelentette továbbá, hogy az egész munka jövő nyáron sajtó alá lesz bocsátandó. A bizottság határozata közöltetett, továbbá a mű mellékleteül szolgáló atlasz nagysága és a képek elrendezése ügyében s hogy úgy gondolta legezelszerűbbnek, hogy az antotipiák a szöveg közé igatandók, a kartonok száma pedig attól függ, hány képet lehet összehozni.

A bizottság megbízta Eisele szerkesztőt, hogy egy fényképész által a bánya és kohótelepeken felvételeket eszközöltessen, továbbá elhatározta, hogy a litografált vagy heliogramúr utján készülő illusztrációk 32x52 cm. lapokon jelennek meg, nagyobb lapok össze lesznek hajtva. A közgyűlés a bizottság és a szerkesztő eddigi működését megköszönve a hozott határozatokat elfogadta. Eisele Gusztáv továbbá jelentést tesz a monographia ügyében tartott bizottsági üléstől a közgyűlési napig történetéről, a mire neki jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott s megbízott, hogy a kohászati rész megírásával megbízott Edvi Illés Aladárval Budapesten konferáljon.

Következett a múzeum ügyében kiküldött bizottság jelentése. A bizottság Rozsnyó város két kiküldött tanács-tagja jelenlétében ülést tartván, azon Eisele Gusztávnak, a múzeumi ügy előadójának jelentése tudomásul vétetett a gyűjtendő ásványok nagysága $1\frac{2}{3} + \frac{4}{5}$ centiméter legyen s hogy minden egyes kőzet és ásvány két példányban terjesztessék be, hogy az osztály által Miskolcra is létesíteni szándékolt ásványgyűjteménynek is jusson egy példány, továbbá elhatározott, hogy Rozsnyó város tanácsához egy átirat intézendő a múzeumi bizottság alakulásáról, egyúttal abban a tanács egy megfelelő helyiség kibérelése, valamint a város által kezelt gr. Andrassy Dénes-féle alap kamatainak a múzeum céljaira fordítása iránt felkerendő. Ezen kamat a múzeum fennállásának tartamára biztosítandó. Rozsnyó város főjegyzője erre tett kijelentése köszönettel vétetett tudomásul, ugyanis a város egy, a barátok klostromában bérelt szobában az ásványok ideiglenes elhelyezéséről gondoskodott; egyben a bizottság elhatározta és a közgyűlésnek javaslatba hozza, hogy a múzeumot Rozsnyón a városházán fogja elhelyezni, a mennyeiben a megjelent két tanács-tag kijelentése szerint a városházánál eszközöndő legközelebbi építkezések után máris két szoba a múzeum rendelkezésére fog állhatni. Azután tárgyalatott a bánya és gyár-vállalatokhoz intézendő memorandum tárgyalása, a múzeumnak gyártmányokkal, modellekkel, régi térképekkel s egyéb bányászati vagy kohászati szempontból érdekes ereklyékkel való ellátása iránt a bizottság javasolja, hogy ily dolgok beszerzésére megkeresendő a Rimamurány, Óbach cég, Czibur Kálmán, Konsek Pál, Rozsnyó városa, Heinzelmann, Bányakapitányság Iglón stb., a Concordia, Coburg Fülöp herceg vasgyárai, F.-Sajó község, Dobsina város, a magy. kir. államvasutak, a Dernőn öntött s már 30 év óta forgalomban lévő kerék átadása iránt. — A titkár bejelentette, hogy Hisnyay Heinzelmann Alfréd érem és pénzgyűjteményét a múzeumnak adományozta, a mi örvendetes tudomásul vétetett. A titkár megbízatik, hogy az egyes bánya és kohótulajdonosokat, gondnokokat, mérnököket keresse meg az iránt, hogy az ásványok gyűjtését kezdjék meg s azok az ő czimére küldessenek. Ezen indítvány határozattal emeltetik. Márkus indítványára az osztály egész

tisztviselői karának és a választmányának sikeres munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönet fejeztetik ki. Pénztáros Krausz Nándor előterjeszti pénztári jelentését, a mely jelentésből kivehető, hogy az osztálynak a monographia céljaira 11000 koronán felül áll rendelkezésre, az osztály alaptőkéje pedig mintegy 1000 korona. Ezután következett a tisztújítás melynek eredménye titkos szavazás után következő:

Elnök: Hönsch Ede bányagazgató. Alelnök: Lázár Zoltán vasgyárigazgató. Titkár: Pollák Károly kir. bányabiztos. Pénztáros: Krausz Nándor bányagondnok.

Választmányi tagok: 1. Branszky Vendel kir. bányatanácsos. 2. Czerminger Alfréd kir. főbányabiztos. 3. Eisele Gusztáv bányagondnok. 4. Ferjencsik Miklós főmérnök. 5. Gyürky Gyula bányagazgató. 6. Herrman Sándor bányagondnok. 7. Horváth Sándor vasgyárigazgató. 8. Jelinek Ernő bányagazgató. 9. Márkus Károly bányagazgató. 10. Müller Sándor bányagondnok. 11. Ruffinyi Jenő bányagazgató. 12. Schröder Gyula vasgyárigazgató. 13. Sárkány Miksa vasgyárigazgató. 14. Sulyovszky István urad. kormányzó.

Czerminger Alfréd a tisztviselők és a választmány nevében megköszöni a bizalmat s miután kimondták, hogy az alapszabályok megváltoztatásával a legközelebbi közgyűlés fog foglalkozni, a közgyűlés véget ért.

Hirek és vegyesek.

Erzsébet gyászünnepély. Feledhetlen jó királynénk emlékére a rimaszombati polgári leányiskola tanári kara és növendékei szép gyászünnepélyt rendeztek folyó hó 19-én az iskola helyiségében.

Főispáni vizsgálat. Hámos László főispán f. hó 13-án Nagyroczén, a városi ügykezelést s az összes városi hivatalokat megvizsgálta, — s mint halljuk — ott mindent rendben találva, elismerését fejezte ki az intézőség előtt.

Pénztárnok választás. Nagyroczén az elhalálozás folytán megüresedett városi pénztárnoki állást folyó hó 13-án töltötték be választás útján. A tisztújításon Bornemisza László alispán elnökölt s pénztárnokká: Kubinyi Pált választották.

Vizsga letétel. Majthán Arnold kir. törvényszéki joggyakornok, lapunk jeles-tollu dolgozó-társa a második jogtudományi szigorlatot sikerrel letette. Öszintén üdvözlöjük!

Változás a püspöki karban. Azt olvassuk, hogy a Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök halálával megüresedett bibornoki méltóságra Bubics Zsigmond kassai püspök van kiszemelve s az ilykép megüresedendő kassai püspökség Ivánkovics János rozsnói vagy Szencsényi Pál szepesi püspöknek jut.

Pósa Lajos városunkban volt a napokban. A jeles író végre elhagyja Radnótot, szülőföldét, hol édes anyja elhalálása óta állandóan lakott. Bejött Rimaszombatba is egy napra, hogy búcsút vegyen itt lakó rokonaitól s jó barátaitól.

Összeférhetlenségi bejelentés. Dr. Goldner Adolf budapesti lakos, a képviselőház elnökéhez Szentiványi Árpád ellen összeférhetlenségi bejelentést tett a képviselőház elnökségénél, mert a Csorbató birtoknak az állam részéről történt megvásárlása alkalmából közvetítőként jár el a kormányánál. A bejelentés hivatkozik Szentiványi Árpádnak saját vallomására, melyet a „Népszava“ mult hét esütörtöki sajtópörének tárgyalásakor tett. A bejelentés tanuként kihallgatni kéri herceg Hohenlohe Keresztélyt, Zsitvay Leo budapesti törvényszéki elnököt, Geguss Gusztávot, a budapesti ügyészség vezetőjét, Pollacsek Sándor és Eötvös Károly ügyvédek, Távy Gusztáv főerdőtanácsost és a bejelentőt. Az elnökség a bejelentést, mivel formailag kifogástalan, rögtön áttette az összeférhetlenségi állandó bizottsághoz, mely legközelebb veszi tárgyalás alá a bejelentést. — Azt hisszük, hogy Szent-

tem rajta nevetni, de azután láttam, hogy roszul esik neki a nevetés, hát abbahagytam.

— Tudod Teri, neked megmondom, mert te ugy sem adod tovább, — én csakugyan ugy látom, hogy Balázs Andris szerelmes belém.

— De én meg ugy látom, hogy te se nagyon idegenkedel tőle és Perez Julis talán még se hazudott.

— No hazudott biz ő, mert én nem megyek még férjhez semmi áron. Hogyisne, hogy én mindig otthon üljek, csak a templomba mehessek el főköttöbe, hogy ne tánczolhassak többet a farsangon. Olyan nincs a sifonyérba!

Meg azután szegény édes apámból is mi lenne, ha én ott hagynám. Ki főzne neki, ki viselne rá gondot?

Igy elbeszélgetett a Csurgónál a két lány, és eldiskuráltak volna ók akár éjfélig is, ha nem kellett volna vacsorára hazamenni.

Mikor már éppen elbucsztak egymástól, egyszer csak az Akasztó-hegy felől mintha trombita harsogás hallatszott volna.

Hátranézték és csakugyan ott érezkedett le az Akasztó hegyről egy csomó vasas német.

A lenyugó nap ragyogó sugará megesillant a fényes mellvértéken és olyan volt így messziről, mintha valami mesebeli lánggal égő vitézek lettek volna.

(Folyt. köv.)

Miért hűtlenek a nők?

Olvasó, a kedvesed megcsal! Hiába tiltakozol! Hiába mondd, hogy ez szemtelen hazugság! Ismétlem: ő megcsal téged!

Külömben vigasztalódjál: ez mindnyájunknak közös sorsa, már pedig a megosztott szerencsétlenség csak fél szerencsétlenség. A hűség dolgában a nők mind egyformák.

De azért ne okoljuk őket! Ha hűtlenek, ők nem hibásak benne.

Hanem hibás Amalaidé szultána, a ki egy szép napon, nem egészen huszezer év előtt Jeszkadin varázsló kertjében sétálgatott.

A szultána a kert levegőjét szivta s így szólt a varázslóhoz:

— Ugy érzem, hogy ezentul nem leszek irántad oly kegyetlen, a milyennek eddig jogosan tartottál. Azonkívül, hogy büveröd segélyével oly széppé varázsoztad magadat, mint a legszebb fiatal ember, a ki a legszebb fiatal nőhöz hasonlít, — azonkívül, hogy olyan ékes-szózással bírsz, a mely a márványszívet is gyorsabb dobogásra indíthatná: olyan ajándékokkal halmoztál el, a melyekre nem maradhattam közönyös. Neked köszönhetem azt a gyöngyöt, a melyre ha ráfujok, kívánatomra átváltozik nagy csillaggá, a melyet a hajamba tűzhetek, vagy hordszékké, melyet hattyúk visznek a magasba. Te teremtetted számomra azt a láthatatlan csalogányt, mely büvös hangon folyton dicsőíti a halvány rózsát, mely ballábam nagy újjánál virul. Egy izben pedig, a mikor a mezőn sétálva, mely tele volt szászorszéppel, meguntam az örökös fehér színt és kifejeztem kívánságomat, hogy egyszer már más színt is, például egy kis pirosat szeretnék látni: oly szives voltál jelenléteemben egyetlen reggel 1 millió fiatal apródot és szolgálóleányt lefejeztetni, ugy, hogy az egész föld, a meddig a szem látott, skarlátvörös lett, mintha pipacsos volna beültetve. Az ilyen előzékenységek megindítják a gyöngye szíveket s én boldogítani akarlak szerelmemmel, ha még egy szeszélyemet, mely az imént támadt, kielégíteni képes vagy.

— Ah! asszonyom, — felelé Jeszkadin — mire nem volnék képes, hogy megnyerjem szerelmedet? Mond, mit kívánsz szultána és bármi legyen is az, teljesíteni fogom.

Amalaidé némi szünet után sóhajtott.

— Kétségtelen, hogy ennek a kertnek a virágai nagyon szépek és pompás illatúak. De hiába, ezek jázminok, tulipántok, jáczintok; ilyen virág majdnem minden kertben nyílik és ha leszakasztom ezt a rózsát, utánam jön egy másik nő és szintén téphet rózsát. Azt akarnám, hogy varázsolj elő olyan virágot, a melyet csak az én kezem téphetne le és a mely, ha egyszer letéptem, soha többé nem virítana; virágot, a mely csak egy ideig élne, addig, a mig az én szememet gyönyörködtetné és a mig én szívnám az illatát!

Jeszkadin így felelt:

— Asszonyom, a te vágyadat könnyen teljesíthetem

és én valóban keményebb próbára voltam előkészülve. Sziveskedjél velem jönni e magas bokor mögé; három csodás virágot fogsz látni, a milyent emberi szem alig látott. Válaszsz egyet közülök és az, a melyet letépsz, soha többé nem fog ezen a földön virulni.

— Hogyan! a három közül csak egyet szabad letéptem?

— Fájdalom! hatalmamnak korlátai vannak.

— Korlátozni fogom tehát vágyamat. Vezess gyorsan a csodás virágokhoz.

*

A mikor Amalaidé szultána megpillantotta a három virágot, kénytelen volt bevallani, hogy ilyen csodaszépet nem látott.

Smaragd zöld levelek közül büszkén, méltóságteljesen emelkedik ki, mint a kelő hajnal, egy nagy virágkehely, olyan volt, mint a nappól és hóból készült óriási rózsza.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkadin felelé:

— Asszonyom, ennek a neve: szépség.

Egy másik virágkehely, olyan, mint a pipacs, folyton lengett és himbalódozott, mintha vihar mozgatta volna. Vörös volt mint a lenyugó nap Gyönyörűség volt rá nézni, de szinte félelmes, ha az ember hozzáért, égető forróságot érzett.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkadin felelé:

— Asszonyom, ennek a neve: Szerelmem.

A harmadik virágkehely hideg és halvány volt, mint fehér ruhába öltözött fiatal leány. Hasonlított fehér liliumhoz, a mely szerénységből és erényből van csinálva. Tiszta, de kissé mélabús.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkadin felelé:

— Asszonyom, ennek a neve: hűség.

*

Amalaidé elgondolkozott; aztán elmélázva kérde:

— Tehát választhatok e három virág közül?

— Választhatasz szultána, — mondá a varázsló.

iványi Árpádnak nem igen fáj a feje a bejelentés miatt. A miénk se fáj.

Kinevezés. A gróf Andrassy Dénes és neje fejedelmi adománya által létesült kraszná-horka-várallyai állami óvoda felügyelő bizottságának elnökévé Hámos László főispán Sulyovszky István kir. tan. uradalmi igazgatót nevezte ki. A mintaszerű épületben elhelyezett óvoda már megkezdte működését s a felügyelő-bizottság többi tagjai is nemsokára mindnyájan ki lesznek nevezve.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 20-án délután 1/3 órákor közgyűlést tart, melynek tárgyai következők: 1. A virilisek névjegyzékének bemutatása. 2. A „Gizella“ kisdudóvó intézet 1903. évi költségelőirányzata. 3. A pusztaszabadkai birtokon épített 2 eselédlak, kut és jégverem költségének a törzsvagyontól leendő fedeztetésére a 2258. sz. határozattal kitűzött tárgyalás és határozathozatal. 4. A város 1903-ik évi költségelőirányzata. Utóbbival lapunk első cikkében foglalkozunk, itt csak annyit jelzünk, hogy az összes szükséglet 194855 kor. 11 fillér, a fedezet 154144 kor. 26 fillérre van előirányozva, s így 40710 kor. 85 fillér volna a hiány, melynek fedezeteül szolgálna: 89427 kor. 19 fillér egyenes állami adó után 45% községi pótdadó: 40242 korona 24 fillér, továbbá 6155 korona 59 fillér egyenes állami földadó után 14% községi pótdadó: 861 korona 78 fillér, összesen 41104 korona 02 fillér s ilykép 393 korona 17 fillér költségvetési többlettel zárulna az előirányzat. A költségvetés a mellékletekkel együtt kinyomatva minden városi képviselőnek megküldetett, s a múlt évben különösen Baksay István kir. tan. által javasolt helyes újítást is látjuk már, amennyiben a város leltár szerinti vagyonkimutatása is esatolva van a költségvetéshez. E szerint 1902. január 1-éig a vagyonérték ez: 1. Jövedelmező ingatlan vagyon 1555542 kor. 84 fillér. 2. Jövedelmező ingó vagyon 420688 kor. 91 fillér. 3. Nem jövedelmező ingatlan vagyon 123360 korona. 4. Nem jövedelmező ingó vagyon 26431 kor. 70 fill., összesen: 2126023 korona 45 fillér. Terhelő tartozás: 1. A magyar földhitelintézet 170000 frtos kölcsönösszeg hátraléka: 125264 kor. 16 fillér. 2. A volt középső malom jövedelmének a helybeli róm. kath. plébánia javára bekebelezett összege 36000 korona. Vagyonértéki egyenleg 1902. január 1-én tehermentes vagyon: 1964759 korona 29 fillér.

Eljegyzés. Wall József helybeli kir. pénzügyi számtiszt eljegyezte Horváth Margitot, néh. Horváth István kat. becselőbiztos és özvegy Szilassy Katalin, kedves és szép leányát. Boldogok legyen osztályrészük.

Halálozás. Vármegyénk egyik tekintélyes, előkelő családját mély gyász érte: *Szentmiklóssy* Aladár uzapanyi földbirtokos, a megye-bizottság virilis tagja f. hó 16-án Miskolcon végegyenlőben meghalt 67 éves korában. — Nyugodjék békében!

Dankó-zeneest. Megirtuk már, hogy az e hó 8-án rendezett Dankó-zeneest sikerétől felbuzdulva a rendezők még egy Dankó-estének rendezését határozták el. Megirtuk azt is, hogy az első este anyagi eredménye 48 korona 12 fillér volt, mely összeget Dankó Pistának juttatták. El nem mulaszthatjuk közölni, hogy az első Dankó-estét a Budapesti lapunk szerkesztőségéhez intézett felszólítás folytán lapunk buzgó munkatársai *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő és *Majthán* Arnold kir. törvényszéki joggyakornok a „Gömöri Hírlap“ szerkesztőségével és a város fiatalságának bevonásával rendezték. Ugyancsak ők rendezik a már mult számunkban jelzett jövő szombati november 22-iki Dankó-estét a „Három Rózsa“ étteremben, hol ismét Kalocsai Lajos zenekara fog hangversenyezni. A szombati est iránt sokkal nagyobb az érdeklődés, részint, mert közönségünk bizalmatlanságát eloszlatja az első siker, részint, mert a jövő héten semmiféle egyéb nyilvános mulatság nincs. A fő azonban, hogy az első estén megjelent hölgyek megtörték a jeget és példát mutattak arra, hogy Rimaszombatban is lehet néha a hölgyeknek vendéglőben elmulatni, hol a kedélyességet az is fokozza, hogy nem kell bál ruhában

— És ha letépek az aranyból és hóbó készült rózsát?

— Soha sem fog többé virulni!

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz több szépség ezen a világon?

— Ugy van, asszonyom.

— Hogyan, én is csunya leszek?

— Te is csunya leszel! de azért nem foglak kevésbé szeretni.

— Ezt nem akarom megpróbálni, hagyjuk tehát ezt a virágot a szárán.

— Amalaidé a másik virághoz közeledett.

— Hát ha ezt a pipacsot tépem le? — kérdé.

— Sohasem fog többé virulni!

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz többé szerelem ezen a világon?

— Azt. Én sem foglak többé szeretni; de te azért szép maradsz.

— Mi hasznom volna szépségemből, ha többé senki sem szeretne? Ehez a virághoz ugyan nem nyulok!

Amalaidé a harmadik virág fölé hajolt.

— És ha ezt a liliomot tépem le? — kérdé.

— Soha sem fog többé virulni.

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz többé hűség ezen a világon, hogy nem lesz többé nő, a ki állandóan szeresse kedvesét vagy férjét?

— Te magad is meg fogod szegni esküdet! De azért nem leszel kevésbé szép és ünnepelt.

Némi gondolkodás után Amalaidé szultánaé mosolyogva így szólt:

— Azt hiszem, hogy különböző bajok közül a legkisebbet kell választani, minthogy pedig személyem arra ösztönöz, hogy e három közül az egyiket letépjem...

Letépte a liliomot, mely oly tiszta, oly mélabus volt, mintha erényből és szelidségből volna csinálva!

Jeszkinin eleinte helyeselte a választást, mert megkapta az ígért jutalmat. De három nap múlva már más-képpen gondolkodott, a mikor Amalaidé elhagyta kastélyát és kertjeit és a varázslót is, a ki öt olyan pompás ajándékokkal halmozta el és elindult csavarogni egy fiatal koldussal, a ki rongyokba és napsugarakba volt öltözve és a ki neki, a mint elment mellette, csókot hányt!

K..... K.....

megjelenni, hanem közönséges utcai ruhában és nem kell a fölött gondolkodni, kihez is fogunk csatlakozni, hanem aki eljön, lefoglal egy asztalt és gyönyörködik a zenében.

Halálozás. Rábelly Miklóst, lapunk kiadó-tulajdonosát mélyen lesújtotta unokája: Benko Viktornak, Benko János fáleki tanító gyermekének f. hó 14-én Füleken rövid betegeskedés után 2 éves korában történt elhunyt. A kedves kis gyermek hült tetemeit nagy részvét mellett temették el. Béke poraira!

Hivatal vizsgálat. Bene Róbert kir. tan. kassai postaigazgató folyó hó 17-én Erdélyi titkárral együtt városunkba érkezett s másnap alapos vizsgálatot tartottak a helybeli posta- és távirtda hivatalban. Örömmel jelezzük, hogy az ott talált helyes vezetéssel és a rendben lévő ügymenettel meg voltak elégedve. A mi közönségünk is mindenkor őszinte elismeréssel méltányolja a *Ternyey* János postafőnök készségét és mi is dicsérik az ő tapintatosságát, melylyel a hivatalt közmegelegedés mellett vezeti s igyekszik a közönségnek sokszor a tulajdonságos fokozott igényeit kielégíteni.

Szépülő város. Nagyrőcze városának előljárósága a jövő 1903-ik év tavaszán a város utcáit csatornával és aszfalt járdával fogja ellátni. A terv megvalósításának érdeme *Stefanecok* Károly polgármestert illeti, ki városának érdekeit igazi odaadással istápolja. E munkát végrehajtásával valóban betetőzi edlgi működését és maradandó emlékekkel örökíti meg nevét a város fejlődésének történetében.

Próbabál. Dobránszky János helybeli táncmester növendékei f. hó 15-én igen jól sikerült próbabálon mutatták be hat heti tanfolyamon elsajátított ügyességüket. A szülők és a gyermekek barátai nagy gyönyörűséggel nézték a szép sikert s általában mindenki meg volt elégedve az eredményel, melyet a növendékek felmutattak. Jó kedv uralkodott a „Három Rózsa“ nagytermében a hajnalig tartó mulatságon, melyből éjjelután a nagyok is bőven kivették részüket. A növendékek mesterük vezetésével 1/2-9-kor vonultak be párosával a nagyterembe. Ez a felvonulás gyönyörű látványt nyújtott, majd egymásután következtek a tánczok, előbb azonban Dobránszky igen izléses, csinos tánczrenddel kedveskedett a növendékeknek. — Francia-négyes, palotás, japán-esárdás, magyar-kör, boston, pas de quatre, kreuzpolka, keringő stb. stb. A „nefelejts“, a táncmester saját szerzeményű táncza nagy tetszést aratott s Dobránszky sok tapsot kapott érte. A mulatság általában szép volt s reggeli 5 óra volt már, mikor a jelenvolt szép társaság eloszlott.

Esküdtárszéki tárgyalások. A rimaszombati kir. törvényszék elnöke e napokban küldte szét a kisorsolt esküdtársaknak a meghívót a december 1-ével kezdődő esküdtárszéki ülésükre. Eddig csak egy bűnügy van kitűzve december 1-ső napjára és pedig: a vizsgálati fogásban lévő *Fábry* András elleni gyújtogatás és súlyos testi sértés büntette miatti bűnügy. Ha a többi ügyekben, ugymint a szándékos emberöléssel terhelt *Bari Nyugor* Gyula és a rablás büntetével terhelt *Bohó* György Danó és társai elleni bűnügyben az esküdtárszéki ülészek megkezdéséig az előmunkálatok elkészülnek, akkor ezen ügyek is kerülnek az esküdtársék elé.

A gimnázium építési ügye foglalkoztatta az igazgató választmányt a f. hó 14-én tartott ülésén. Az igazgató választmány az építési bizottság véleményének meghallgatása után elfogadta a *Tóth* Béla helybeli széptehetségű építész tervét s kiküldte *Loysch* Ödön igazgatót, *Bodor* Istvánt és *Samarjay* Jánost, hogy a miniszter jóváhagyását a fővárosban időző képviselőikkel együttesen kérjék. A felső jóváhagyás elnyerése után a pályázatot az építésre ki fogják írni.

Keményseprési jog. Városunkban eddigelé vitás keményseprési joggyakorlás ügyében a m. kir. belügyminiszterium végleges határozatot hozott, melylyel a keményseprési jog gyakorlását végérvényesen idb. *Biaczovszky* Józsefnek ítélte. Reméljük, hogy azon mizériák, melyek ezen ügy eldöntetlen volta miatt a kemények tisztítása körül fennforogtak, ezután meg fognak szűnni, mi a város tűzbiztonsága érdekében kívánatos is.

Kurucz estély. A nagyrőczei dalos-kör — mint halljuk — december hó 7-én kurucz dalokból hangversenyt rendez színelőadással egybekötve; lesz monológ, tréfas quartet, tárogató-szólo; utánna táncmulatság. A meghívó részletes és tartalmas program a napokban fog megjelenni. A röczeiek mulatsága — a jelekből ítélve — mint mindenkor, ugy most is kitűnően fog sikerülni.

A vármegyei számvevőség és pénztár a már kiadott miniszteri rendelet értelmében 1903. január 1-én a pénzügyigazgatóság illetve adóhivatalhoz lesz besorozva. A pénzügyigazgatósági épületben már rendben vannak az új helyiségek s várják a megyétől megváló tisztviselők: számvevők, pénztárnokok és ellenőr bevonulását, illetve átköltözését.

A szinpártoló egyesület alapszabályai már össze vannak állítva, s a kaszinóból kiküldött bizottság e napokban veszi azokat tárgyalás alá. A végleges megállapítás után ismertetni fogjuk. Kívánatos volna, ha még november hóban befejezté válnék a dolog, hogy a részletek befejtése január 1-én megkezdődjék.

A hideg. Beállott a tél, a hideg. Tegnap a hőmérő reggel 7 és 9 óra között 9—10° Reaumurt mutatott. A föld, a víz csonttá fagyott e nagy hidegben. Azt hisszük, hogy az időjárás nem fog egyhamar megváltozni és kemény telünk lesz, mert az időjárás egész nyáron és őszön át következetesen normális, száraz volt s így ha ezen száraz idő így folytatódik, a hideg állandó lesz. Hogy jóslatunk bekövetkezzék, attól a gazda fázik, mert az őszi vetés sok helyütt elmaradt még s a föld már fagyni kezd. De annál jobban örülne a sport világ, ha jóslatunk bevalnék, mert lekorcsolyázhatná az idej jusson kívül a tavalyt is. Annyi bizonyos, hogy a mult évben kivált a korcsolyázó egyletbe beiratkozni, mert jég jóformán egyszer sem volt és ha az egylet a tavaly beiratkozott tagoknak ezen idényre ingyen engedné át a jégpályát, csak méltányosságot gyakorolna. A sport-kedvelők persze azt hiszik, hogy a rimaszombati jégpályán már vastag a jégkéreg és néhány nap múlva korcsolyázni is lehet. Igen, — magamba várhatok babám, mert csak most ássák a csonttá fagyott vízvezető árkot s mire készen lesznek, az idő is megenyhül s kiszökdül a határ.

Válasz. Lapunk folyó hó 6-án megjelent számában szószerint közöltük a „Rozsnyói Híradó“-ban *Hello* József helpai lelkészre vonatkozó cikkeket azzal az ott kifejezett feltetéssel, hogy *Helló* plébános nem fogja szó nélkül hagyni. Most kaptuk a következő sorokat:

„*Tekintetes Szerkesztőség!* — Tudomásomra esett, hogy becses lapjának legutóbbi számában kemény hangú becsmérő cikk jelent meg ellenem. Erdemben nem ismerve annak tartalmát — e cikkel nem foglalkozhatom. Ha azonban, ugy mint a „Magyar Hírlap“-ban, a „Rozsnyói Híradó“ rágalmozó cikkei alapján jelent meg e közlemény, nagyrabecsülve b. lapja és nemes gondolkodású olvasóinak véleményét, addig is, mig a kért fegyelmi vizsgálat egyéni és hivatali tisztességemet beigazoltnak nyilvánítaná, az ellenem szórt rágalmak ellen a leghatározottabban tiltakozom. — A fegyelmi vizsgálat megejtése után a további lépéseket bíróság előtt is meg fogom tenni. — Kérem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy addig is e soraimnak belátása szerint — ha lehet szószerint — helyt adni sziveskedjék. — Hazafiúi tisztelettel: *Helpán*, 1902. nov. 12. *Helló József*, h. plébános.

A felvidék. E czimen *Balog* Pál kiváló publicista tollából a „Budapesti Hírlap“-ban érdekes cikk jelent meg, mely hazánk felvidéke lakosságának nyelvi és nemzetiségi állapotaival foglalkozik a legutóbbi népszámlálás alapján. A Gömörmegyére vonatkozó rész a cikkben a következő: „A gömöri területen, a magyar mérleg jelentékeny nyereséggel aktív: elvesztettük ugyan a tót nyelvhatár szélén, a Rimavölgyben *Ráhót*, mely eltörtösödött, — de megnyertük a Sajó középső folyásánál *Malé* elszigetelt tót falut, s a *Murány-völgy* mélyén *Jolsva* várost, a mik tiz év óta magyar többséget kaptak. „*Latszik*, hogy a városok meghódításában nyilvánul ez idő szerint a magyarság főereje.“ Bizony ez amennyire örvendetes, annyira elszomorító is, mert *Ráhó*, *Ráhó*, hát magyar voltál te — azelőtt?!

Bucsuzás. Mindazon jóbarátaim és jóakaróimnak, kikől *Löcsére* történt eltávozásom folytán személyesen el nem bucsuzhattam, ezuttal mondok „Isten hozzád“-ot, s kérem őket tartsanak meg szives emlékezetökben. — Rimaszombat, 1902. november 14. *Runyay* József.

Nióbe és Casanova, a népszínház két nagy sikerű műveit *Jenő* *Faragó* Jenő és *Pasztor* Árpád operéi, a „Fővárosi színházak műsora“ című vállalatban, csinos kiállításban megjelent. Áruk 60—60 fillér. Kapható: Rimaszombatban, *Rábelly* Miklós könyvkereskedésében.

A Zólyombrezó-breznóbánya-tiszolczi h. é. vasút részvénytársaság, melynek eddig 43 kilométer hosszú utvonala van, most építi ki a breznóbánya—vöröskői 40 kilométer hosszú vonalat. E czéltől a társaság alaptőkéjét 3.200.000 koronával felemeli, mely czéltől 16.000 darab 200 koronás elsőbbségi részvényt bocsájt ki. Az üzemet a magyar államvasut fogja átvenni. A vonal építését a *Mandel*, *Hoffmann* és *Quitner* czég most végzi és a Magyar agrár- és járadékbank finanszírozza. E vonalon a forgalom már 1903. év őszén meg fog nyilni.

Felhívjuk a n. é. olvasó-közönség b. figyelmét: *Steiner* Karoly a *Singer* Comp. varrogép részvénytársaság megbízottjának lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

A villanyos világítás munkálatai a hirtelen beállott nagy hideg miatt kissé lassan haladnak, azonban a sodronyok elhelyezésén és kifizetésén a város utcáiban néhány nap óta hat szerelő elég serényen fáradozik. Első sorban a teletől a *Kossuth-utcán* át elhelyezett vezetékkel igyekeznek rendbe jönni, hogy a *Samarjay* féle házban berendezendő csillárok raktárához az áram bevezetessék s ott a világítás is megtekinthető legyen és a közönség a világító testeket kiválaszthassa. Megjegyezzük itt, hogy az áram bevezetői folyton jelentkeznek, ugy, hogy már eddig több mint ezer magán-láng van biztosítva. Miután pedig az eredeti számítás csak 4—500 láng után készült, valószínű, sőt bizonyos, hogy a világítás jóval olcsóbb lesz, mint az előre tervezetett. Jelentkezni lehet *Tóth* Béla mérnök urnál vagy a gyár megbízottjánál *Bokody* urnál.

Végzetes verekedés. Csók Dániel sajó-gömöri 42 éves ember e hó elején egy hétfői napon bement az ottani *Breibart*-féle kocsmába, hol régi haragosával *Csók* Pállal és *Csala* Jánossal összetalálkozva. Ezek rárohantak régi ellenségükre, összerugdosták, majd fejével összevagdalták ugy, hogy *Csók* Dánielnek egy bordája és alkarcsonjtja összetört s több súlyos sérülést szenvedett. A nehéz beteg embert f. hó 16-án behozták a kórházba, hol *Cseh* István vizsgálóbíró kihallgatta s 18-án hajnalba az ember meghalt. A bíróság rendeletére aznap felboncolták a hullást s a vizsgálat megindított az ügyben.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét dr. *Terhes* Samu lapunk jeles munkatársának tárcza-cikkére, mely cikk Rimaszombatot a mult században mutatja be egy történet keretében. Bár folytatásokban csak nagy ritkán szoktunk tárcza-cikkeket közölni, dr. *Terhes* Samunak ezikkét azonban, mely a gömörmegyei muzeumban tett kutatásainak gyümölcse és városunkat közvetlenül érdeklő, több folytatásban közöljük.

Szerkesztői üzenet.

I. I. kisasszony H. Biztosítjuk, hogy a Dankó-estén jól fog mulatni, mert hiszen ott fiatal emberek lesznek, a kik esetleg táncra is kerekednek, de ha ez nem is volna, lesz ott még sok mindenféle jó, így: zene, ábrándozás, sóhajok, szerelmi vallomások, titkos sutogások, tréfa, kacagás, danielas, galacsin-esata, ständchen stb. stb. Csak tessék a mamát jól ostromolni, mert ígérte, be kell váltania. Emlékszik-e, hogy azt mondta: tizedike előtt nem, de tizedike után biztosan. Nem tudom, nem lesz-e kára az ügynek, de megvalljuk a titkot, hogy az a hölgy, a ki a leggyorsabb ruhában a legjobb fog mulatni, az jutalmul ständchent kap.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Szijasrtó-utczában** lévő kőből épült s 3 szoba, konyha, kamara, pincze, udvar és tartozékaiból álló ház szabadkádéból azonnal eladó. — Ertekezhetni: **Beregasszáné Faluba Berta** helybeli lakosnőnél, lakik *Losonczy-utca* *Ibos-téle* házban.

Hirdetmény.

3759. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék felhívja mindazokat, a kik **Perecz Samu** volt rimaszombati kir. közjegyző helyettesnek közjegyzői kispénz biztosítékára az 1874. XXXV. t.-cz. 173. §-a szerinti törvényes zálogjoggal bírnak, miszerint követeléseiket ezen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított három hónap alatt ezen kir. törvényszéknél jelentsék be, ellenkező esetben ezen közjegyzői biztosíték arra való tekintet nélkül ki fog adatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, 1902. évi július hó 12.

Vozáry, kir. tszéki elnök h.
Kraysell, kir. tszéki jegyző.

DEREKAS JÁNOS

fűszer- és vegyeskereskedő

Rimaszombat, (Tompa-tér, Andrásfi-féle ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint **Rimaszombatban a Tompa-téren** egy

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam. — Amidőn szives támogatásukért esedezem, kijelentem, hogy minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy vevőimet jó árukkal, olcsó árak mellett kiszolgáljam és teljes megelégedését kiérdemeljem.

Becsés látogatását és rendelmenyét kérve maradtam

kiváló tisztelettel
DEREKAS JÁNOS.

Hirdetmény.

5210. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Institoris Endre** ügyvéd által képviselt **Hulyuk János** végrehajtatónak **Hulyuk György** végrehajtást szenvedő elleni 220 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Fűrész községben fekvő, s a fűrési 40. számú tjkvben A. I. 3-12. sor, 322., 368., 430., 549., 740/a, 740/b, 961., 1061., 1087., 1088. hr. szám alatt foglalt 16,96. urbéri külteleknek a B. 3. alatti Hulyuk Györgyöt $\frac{1}{3}$ részben megillető jutalékára és az ehez tartozó, s a fűrési 138. sz. tjkvben foglalt urbéri erdő, legelőből a B. 501. alatti Hulyuk jutalékára 615 korona; — és

a fűrési 40. sz. tjkvben 233. hrsz. alatt foglalt beltelekből, azon épült 67. szám alatti házból és 234. hrsz. számú kertből, a B. 3. alatti Hulyuk Györgyöt $\frac{1}{3}$ részben megillető jutalékra 106 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1903. évi január hó 14.** napjának d. u. 2 óráját Fűrész községébe a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 62 kor. 50 fill. és 10 kor. 60 fillért készpénzben avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1902. évi szeptember hó 9-én.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Almágyi bor.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, miszerint **Deák Ferencz-utca 8. szám** alatti emeleti lakásomon almágyi szőlőmben termett ez idei **saját termésű** és ez időszerint kiváló jó minőségű **uj boraimnak**, a melynek tiszta és hamisítatlan valóságáért kezeskedem, pecsételt üvegekbeni eladását a mai napon megkezdtem. **Ára üvegenként: 35 kr.**

Kitűnő zamatú **ó — peccsenye — bornak**, a mely valóságos gyógy-bor, **üvege 50 kr.**, melyre külön 5 kr. lefizetendő.

Videkről 56 literen felőli mennyiség vételénél literje 4 $\frac{1}{2}$ krval, a fogyasztási adóval olcsóbb.

Ugyanitt, a **Szűjártó-utca 12. sz. alatti** udvarban, **Benyo Géza** ur (budapesti lakos) tulajdonát tévő **uj lakház**, szoba, nagy előszoba, konyha, kamara, pince, kert s mellék helyiségeivel azonnal bérebe vehető.

Rimaszombat, 1902. november 20.

Tisztelettel:
Benyo Béla,
almágyi szőlőbirtokos, bor-termelő.

Birtok bérlet kerestetik.

Bérbe kerestetik egy 400-800 holdas com-massált birtok — **országút mellett úri lak-kal** — elegendő gazdasági épületekkel. — Marha-tenyésztésre alkalmas és lehető folyó vize legyen. Ajánlatok sürgősen kéretnek **e lap kiadó-hivatalához.**

2-2

Dr. Halász Henrik

v. egyetemi tanársegéd

orr-, gége-, fül- és fogorvos

Miskolczon, (Lutheránus egyház bérháza.)

1-2

Hirdetmény.

6505. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bubelinyi Soma** végrehajtatónak **Diviánszky Jánosné szül. Antalfy Zsuzsanna** végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona s járuléka iránti árverési ügyében az utóajánlati árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Feled községben fekvő s a feledi 23. sz. telekjegyzőkönyvben A. 1 sor, 31. hrzi szám alatt foglalt Diviánszky Jánosné szül. Antalfy Zsuzsanna beltelkére és azon épült 18. sz. alatti házára s melléképületekre 836 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1902. évi december hó 16-ik** napjának délelőtti 10 óráját Feled községébe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok az utóajánlattevő által ígért 2750 koronán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 83 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1882. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megtartása előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1902. évi október hó 31. napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a Rimaszombat város és vidéke n. é. közönsége becsés tudomására hozni, hogy a **Singer Co. varrógép részvénytársaság** (előbbeni cég **Neidlinger**) mint minden nagyobb városban és az egész világon elterjedve van, ugy helyben is egy

elárusító helyet létesített

és annak vezetésével

Steiner Károly

urat bizván meg.

Felhívjuk a n. é. közönséget, hogy **csalódások kikerülése végett** esakis hozzá sziveskedjenek fordulni, a kik **eredeti Singer (Neidlinger)**-féle **varrógépet** vásárolni óhajtanak.

Raktár és elárusító helyünk: Erzsébet-tér 10-11., **Ethey**-féle ház az **udvarban**.

Minden vevő a **műhímszében, áttört, ajour és fehér hímzésben díjtalanul oktatást** nyerhet, valamint a **szabászat** és **varrásban** kellő oktatást adunk.

Kényelmes **heti** vagy **havi** részletekben törlesztendő.

Kiváló tisztelettel:

Steiner Károly,

az eredeti Singer Co. varrógép részvénytársaság (előbbi cég Neidlinger) képviselője.

Rimaszombat, Erzsébet-tér 10-11.,
Ethey-féle ház az **udvarban**.

Franciaia bonne.

Egy belforti francia leány, 20 éves, ki a házi teendőkben is segítkezik, gyermekek mellé azonnal átengedhető; közelebbit **Sarlay Pál** ajnásékói földbirtokosnál.

Fali naptárak,

zsebnaptárak,

irodai előjegyzési

naptárak

kapthatók:

Rábely Miklós

könyvkereskedésében

Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 8. sz.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulóul, valamint ügyes ujságelárusítók felvétetnek.

Hirdetmény.

5107. sz. — a rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Győry Lajos** végrehajtatónak **Pósa (bódi) Mihály** végrehajtást szenvedő elleni s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Radnót községben fekvő és a Pósa Bódi Mihály radnóti 190. számú tjkvben foglalt 429. hrsz. házhelyére 27 korona,

ugyanazon tjkvben 430. hrsz. alatt foglalt házhelyére 69 korona,

ugyanazon tjkvben 710. és 711. hrsz. alatt foglalt beltelkére, kertjére és azon épült 101. sz. a házra 402 korona,

ugyanazon tjkvben 1128. hrsz. alatt foglalt berek-alje rétyjére 44 korona,

ugyanazon számú tjkvben 1358. hrsz. alatt foglalt Cserfeli szántóföldjére 56 korona,

ugyanazon sztjkvben 1745. hrsz. alatt foglalt Észró szántóföldjére 11 korona,

ugyanazon sztjkvben 1808. hrsz. alatt foglalt Nagyoldal szántóföldjére 1 korona,

ugyanazon számú tjkvben 1930. hrsz. alatt foglalt luczernás szántóföldjére 133 korona,

ugyanazon számú tjkvben 2246. hrsz. alatt foglalt Tökés vízjárásra 22 korona,

ugyanazon számú tjkvben 2719. hrsz. alatt foglalt Baranes oldali szántóföldjére 23 korona,

ugyanazon számú tjkvben foglalt urbéri legelő-illetményére 73 korona,

ugyanazon számú tjkvben 1604. hrsz. szám alatt foglalt Észró szántóföldjére 26 korona és

ugyanazon számú tjkvben 2245/b. hrsz. alatt foglalt Tökés szántóföldjére 4 koronában fent ezennel megállapított kikiáltási árban ezennel elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi január hó 3-ik** napjának délelőtti 10 óráját Radnót községébe a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1883. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

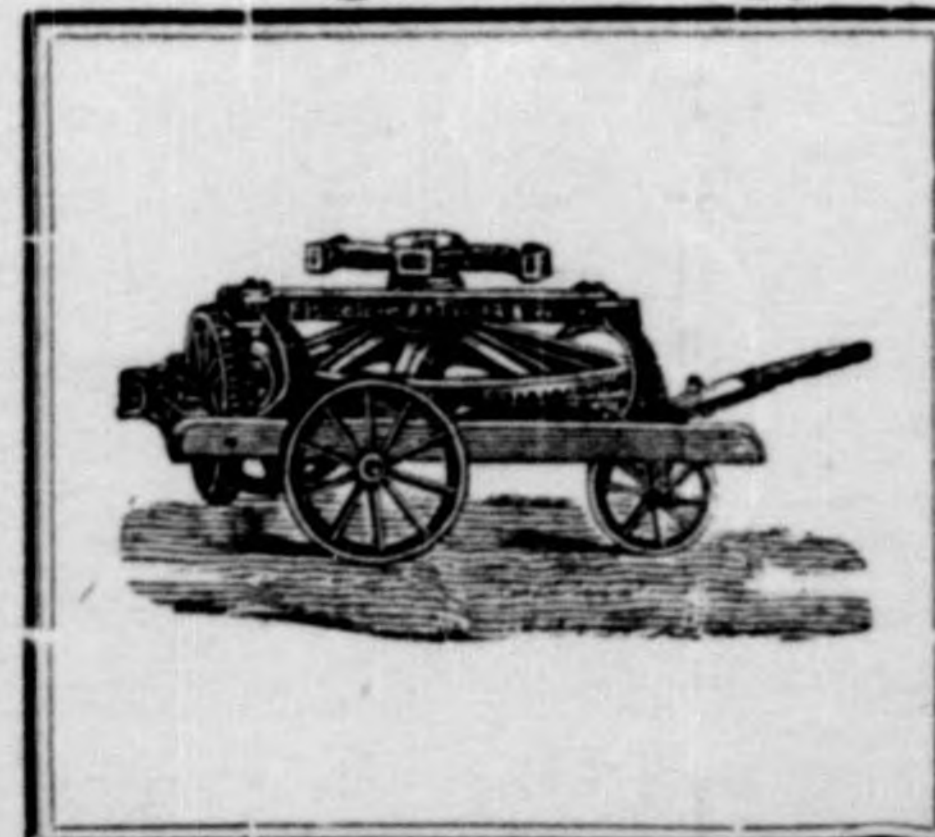
Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi szeptember hó 3-ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődjé Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

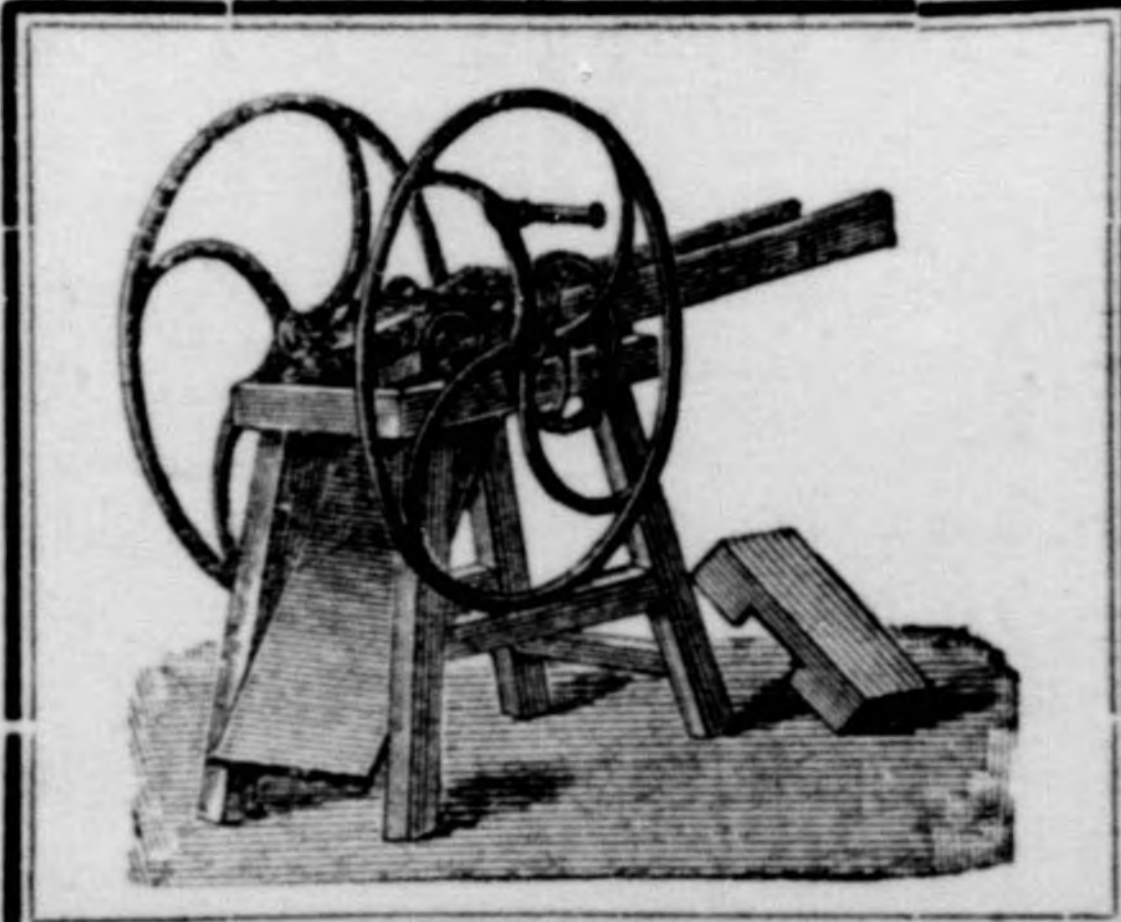
Szecska-vágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répa-vágókat és tengermorzsolókat.

Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.

Olajmag-zúzókat, továbbá

Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket,

szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat,

malom- és szeszgyár-berendezéseket stb.

1-6

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra bérmentve küldjük.